

Capitolul 3.

Principalele relații care se stabilesc între serviciile publice

Potrivit criteriilor de constituire în sistem a serviciilor publice, și ținând seama de tipurile de servicii cunoscute se pot identifica următoarele tipuri de relații între diferitele componente ale acestui sistem:

- a) **relații de autoritate**, care pot fi: *relații ierarhice*, determinate de structura ierarhică și *relații funcționale*, determinate de structura după competența specifică și care, de regulă, se realizează în sprijinul celor dintâi;
- b) **relații de cooperare**, care pot fi *formalizate* (obligatorii prin acte normative) sau *neformalizate* (facultative);
- c) **relații de reprezentare**, care iau naștere în special în raport cu elementele exterioare sistemului autorităților administrației publice;
- d) **relații de control**, determinate de delegare (deci nu relații de control consecință a subordonării ierarhice sau funcționale);
- e) **relații de prestări servicii** (cu pondere în raporturile cu cetățenii).

3.1. Relațiile dintre autoritatea de vârf a administrației publice și celelalte autorități ale administrației publice

Aceste relații sunt extrem de variate și complexe. Din multitudinea de posibilități de grupare identificăm:

Relațiile dintre autoritatea de vârf a administrației publice și ministere sau alte organe de specialitate ale administrației publice centrale.

Relațiile dintre organul de vârf al administrației publice și autoritățile locale ale administrației publice cu competență generală - consilii locale și primării.

Relațiile între autoritatea de vârf a administrației publice și autoritățile locale de specialitate ale administrației publice

3.2. Relațiile dintre ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și autoritățile locale sau teritoriale ale administrației publice

În această categorie putem include:

- a) ***Relații între ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice și autoritățile locale ale administrației publice cu competență generală (consiliile locale).***
- b) ***Relații între ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și serviciile publice descentralizate ale acestora.***

3.3. Relațiile dintre autoritățile administrației publice locale

Relațiile dintre consiliul local și primari pot fi apreciate pornind de la observația că primarii sunt autorități executive și nu deliberative, ceea ce înseamnă că dintr-un anumit punct de vedere ar exista o relație de autoritate între consiliu și primar (a se vedea și procedura validării primarului, jurământ etc.). În același timp, din punct de vedere al modului de formare, ambele autorități sunt constituite prin votul direct al cetățenilor, ceea ce conferă, în egală măsură, legitimitate, deosebirea dintre ele nefiind de natură juridică (ambele autorități aparțin administrației publice). Am putea vorbi deci de existența, în primul rând, a unor relații de cooperare și de control prin delegare, atât consiliul local având competențe de control asupra primarului, cât și acesta, la rândul său, asupra consiliului local prin competențe pe care le are în virtutea dublului său rol de autoritate locală și, în același timp, agent al statului (controlul de legalitate și dreptul de a sesiza prefectul).

3.4. Relațiile cu instituțiile publice care exercită puterea legislativă

Analiza tipurilor de relații la care participă autoritățile administrației publice implică precizarea unor aspecte în legătură cu raporturile dintre autoritățile administrației publice și cele care exercită puterea legislativă (Senat, și Camera Deputaților).

a) **Guvernul**, ca autoritate publică de vârf a puterii executive și-responsabilă pentru conducerea generală a administrației publice, chemată să asigure realizarea politicii interne și externe a țării, cooperează în îndeplinirea atribuțiilor sale cu organismele interesate (art. 101 (2) din Constituție). Potrivit principiului separației puterilor statului, reflectat în Constituție prin mecanismul de formare și funcționare a guvernului, nu se poate afirma ca între autoritățile publice care exercită puterea legislativă (senat și camera deputaților) și guvern ar exista relații de subordonare, de autoritate ierarhică. Aceste relații sunt, în primul rând, de cooperare, așa cum am arătat mai sus, dar și de control determinat de delegare expresă prin Constituție, care atribuie parlamentului competența de a realiza controlul parlamentar (art. 110 din Constituție) și chiar, de a retrage încrederea acordată guvernului prin adoptarea unei moțiuni de cenzură în condițiile stabilite de Constituție, ceea ce poate duce la demiterea guvernului.

b) **Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale** stabilesc cu autoritățile publice care exercită puterea legislativă (Senat și Camera Deputaților) relații de cooperare sau de control prin delegare, nu numai indirect prin guvern, ci și în mod direct (art. 110 (1) din Constituție).

c) **Consiliile locale și primarii sunt autorități ale administrației publice locale** prin care - potrivit prevederilor Constituției - se realizează autonomia locală la nivelul unităților administrativ-teritoriale, iar, în această calitate, relațiile dintre ele și autoritățile publice care exercită puterea legislativă sunt similare cu cele ale celorlalte autorități ale administrației publice. Caracterul de autorități deliberative ale consiliilor locale nu schimbă natura juridică a acestora, iar autonomia este pur administrativă, adică ea privește organizarea și funcționarea administrației publice locale și gestionarea sub propria răspundere a intereselor pe care le reprezintă (art. I, Legea nr. 215/2001).

3.5. Relațiile cu instituțiile publice care exercită puterea judecătorească

Între instituțiile publice care exercită puterea judecătorească se pot stabili *relații de cooperare, reprezentare sau de control*. Astfel, pentru realizarea activității de asigurare a legalității, autoritățile administrației publice intră în relații de cooperare cu autoritățile judecătorești și cu ministerul public. Relațiile de control prin delegare se creează atunci când o autoritate a administrației publice, de regulă un minister sau alt organ central de specialitate al administrației publice, controlează o autoritate judecătorească.

3.6. Relațiile cu organizațiile non-guvernamentale

Acestea sunt *relații de cooperare* (de cele mai multe ori formalizare, adică obligatorii, potrivit unor dispoziții legale) sau *relații de reprezentare*. Astfel, autoritățile administrației publice sunt obligate să intre în relații de cooperare cu fundații pentru realizarea unor obiective legate de protecția muncii șomaj, integrare socială etc. În alte situații, autoritățile administrației publice au reprezentanți în diferite organizații nonguvernamentale, sau acestea au reprezentanți pe lângă autoritățile administrației publice. Acest sistem asigură o legătură permanentă între cele două categorii de organizații.

3.7. Relațiile autorităților administrației publice cu cetățenii

Relațiile ce se stabilesc între autoritățile administrației publice și cetățeni pot fi: *relații de cooperare* (colaborare), *relații de utilizare a serviciilor publice* (deci, de prestații din partea administrației către cetățeni) și *relații de autoritate* (sau de subordonare a cetățenilor față de organele administrației publice).

a) *Relațiile de cooperare directă (de colaborare) între autoritățile administrației publice și cetățeni* ocupă rolul cel mai important, atât din punct de vedere al ponderii, cât și al valorii conținutului lor. Aceste relații subliniază, în primul rând, sprijinul pe care cetățenii sunt chemați să îl dea administrației publice în vederea realizării misiunii acesteia și, pe de altă parte, ele trebuie să reflecte existența unei legături absolut necesare între administrația publică și cetățeni.

b) *Relații determinate de prestarea de servicii ale administrației publice către cetățeni* constituie al doilea tip de relații între administrația publică și cetățeni.

Administrația publică are drept mobil organizarea unor servicii publice într-o gamă variată și complexă de probleme, servicii publice care să presteze activități cetățenilor. Acest aspect al atribuțiilor de servire a populației este mai evident la autoritățile administrației publice locale, în special la municipii, orașe, comune, dar și la serviciile descentralizate ale autorităților administrației publice centrale.

Relații dintre administrația publică și cetățeni pentru prestarea de servicii pot fi de două tipuri:

- relații ce se statornicesc în baza normelor de drept administrativ (regim juridic administrativ);
- relații ce se statornicesc în baza normelor de drept civil (regim juridic civil).

c) *Relații de autoritate* (de subordonare a cetățenilor față de autoritățile administrației publice).

Aceste relații sunt determinate în mod evident de voința unilaterală a autorităților administrației publice. Ele sunt impuse cetățenilor nefiind necesar acceptul celor care sunt chemați să participe în aceste relații.

Rezumat

Tipuri de relații:

Relații de autoritate

Relații de cooperare

Relații de reprezentare

Relații de control

Relații de prestări servicii

- **Relațiile dintre autoritatea de vârf a administrației publice și celelalte autorități ale administrației publice**

Relațiile dintre autoritatea de vârf a administrației publice și ministere sau alte organe de specialitate ale administrației publice centrale.

Relațiile dintre organul de vârf al administrației publice și autoritățile locale ale administrației publice cu competență generală - consilii locale și primării.

Relațiile între autoritatea de vârf a administrației publice și autoritățile locale de specialitate ale administrației publice

- **Relațiile dintre ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și autoritățile locale sau teritoriale ale administrației publice**

a) Relații între ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice și autoritățile locale ale administrației publice cu competență generală (consiliile locale).

b) Relații între ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și serviciile publice descentralizate ale acestora.

- **Relațiile dintre autoritățile administrației publice locale**

- **Relațiile cu instituțiile publice care exercită puterea legislativă**

a) Guvernul

b) Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale

c) Consiliile locale și primării sunt autorități ale administrației publice locale

- **Relațiile cu instituțiile publice care exercită puterea judecătorească**

- **Relațiile cu organizațiile non-guvernamentale**

- **Relațiile autorităților administrației publice cu cetățenii**

Subiecte de discutat

Tipuri de relații

Relațiile autorităților administrației publice cu cetățenii